

AKOS

AGENCIJA ZA KOMUNIKACIJSKA
OMREŽJA IN STORITVE
REPUBLIKE SLOVENIJE

Številka: 0073-48/2023/10

Datum: 10. 3. 2023

ZADEVA: Odgovori na pripombe zainteresirane javnosti glede predloga Splošnega akta o preglednosti v zvezi z načrtovanimi gradbenimi deli in o skupni gradnji gospodarske javne infrastrukture.

Agencija za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije (v nadaljevanju: agencija) obvešča javnost, da je na podlagi desetega odstavka 12. člena Zakona o elektronskih komunikacijah - ZEKom-2 (Uradni list RS, št. 130/22) pripravila predlog Splošnega akta o preglednosti v zvezi z načrtovanimi gradbenimi deli in o skupni gradnji gospodarske javne infrastrukture (v nadaljevanju: splošni akt).

Predlog sledi rešitvam trenutno veljavnega Splošnega akta o preglednosti v zvezi z načrtovanimi gradbenimi deli in o skupni gradnji gospodarske javne infrastrukture (Uradni list RS, št. 9/2018 in 130/22 – ZEKom-2), obenem pa novi predlog ureja še izjeme od že uveljavljene obveznosti položitve prazne kableske kanalizacije.

Osnutek navedenega splošnega akta je agencija objavila na svoji spletni strani 11. 1. 2023 ter pozvala zainteresirano javnost, naj do vključno 10. 2. 2023 nanj poda pripombe, predloge in dopolnitve. Na prošnjo zainteresirane javnosti je agencija rok za posredovanje pripomb podaljšala do vključno 15. 2. 2023.

Do izteka roka je agencija prejela pripombe naslednjih deležnikov:

- **družbe A1 Slovenija d.d.**, Ameriška ulica 4, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju: A1 Slovenija),
- **družbe A1 Towers d.o.o.**, Ameriška ulica 4, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju: A1 Towers),
- **družbe Telekom Slovenije d.d.**, Cigaletova 15, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju: Telekom Slovenije),
- **družbe T-2 d.o.o.**, Verovškova ulica 64, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju: T-2),
- **družbe Rune Enia d.o.o.**, Partizanska cesta 109, 6210 Sežana (v nadaljevanju: Rune Enia).

Agencija je prejela mnenja in pripombe dne 22. 2. 2023 objavila na svoji spletni strani.

V nadaljevanju agencija povzema prejete pripombe, predloge in mnenja po posameznih deležnikih ter se opredeljuje do njih.

1. Pripombe A1 Towers in A1 Slovenija

Pripombe, predlogi in mnenja družb A1 Slovenija in A1 Towers so vsebinsko enaki, zato je njihov povzetek in odgovor nanje skupen.

- a) *Družba A1 Towers meni, da je za ugotovitev obstoja interesa za skupno gradnjo pri gradnji antenskih nosilcev in stolpov potrebna natančnejša določitev lokacije nameravane gradnje, zato predlaga nov, četrti odstavek 6. člena, ki bi določal, da mora v primeru načrtovane gradnje antenskih nosilcev in stolpov investitor v gospodarsko javno infrastrukturo navesti parcelno številko in katastrsko občino ali koordinate (radij natančnosti 100 m) lokacije nameravane gradnje.*

Agencija meni, da je predlog koristen za uporabnike in ne predstavlja prekomerne dodatne obremenitve pri najavi gradnje, zato ga bo upoštevala.

- b) *Družbi predlagata, da se 9. členu doda nov peti odstavek, ki bi določal, da je investitor v primeru nastopa bistvenih časovnih ali vsebinskih odstopanj iz tega člena dolžan nemudoma obvestiti agencijo in soinvestitorje, ki so izkazali interes za skupno gradnjo. S predlagano dopolnitvijo bi se po mnenju družb zagotovila transparentnost pogojev skupne gradnje, hkrati pa bi se preprečilo ravnanje investitorjev v nasprotju z namenom splošnega akta in zakonskih določil o pravih skupne gradnje gospodarske javne infrastrukture.*

Agencija je v 9. členu splošnega akta predvidela, da je investitor v primeru nastopa bistvenih časovnih ali vsebinskih odstopanj dolžan namero ponovno objaviti. Ponovna objava torej varuje morebitne bodoče zainteresirane soinvestitorje ter obenem obvešča agencijo. V primerih, ko pa je na prvotno namero bil podan interes za skupno gradnjo, pa že sam zakon določa, da je zainteresiranemu soinvestitorju potrebno ponuditi sklenitev ustrezne pogodbe o soinvestiranju (v nasprotnem primeru mu je po 30 dneh na voljo sprožitev spora po 286. členu zakona). Urejanje razmerja med soinvestitorjema se tako s pogodbo prenese iz upravne v civilno, pogodbeno sfero med obema strankama, kjer pa je utemeljeno pričakovati, da pogodbeniki skrbijo za svoje interese kot skrbni strokovnjaki. Zato pripombe agencija ne bo upoštevala.

- c) *Za doseg proaktivnega sodelovanja in dogovarjanja med investitorjem v gospodarsko javno infrastrukturo in zainteresiranimi soinvestitorji družba A1 Slovenija predlaga dopolnitev 5. člena z novim tretjim in četrtim odstavkom, družba A1 Towers pa dopolnitev 10. člena z novim drugim in tretjim odstavkom (predlagana vsebina je identična). Prvi predlagani odstavek bi določal, da je investitor v gospodarsko javno infrastrukturo v roku 3 delovnih dni od prejema obvestila o interesu za skupno gradnjo zainteresiranemu soinvestitorju dolžan potrditi prejem njegovega obvestila, v roku 5 delovnih dni od prejema obvestila pa opozoriti na morebitne pomanjkljivosti. Zainteresirani soinvestitor je dolžan te pomanjkljivosti odpraviti v 3 delovnih dneh od prejema opozorila nanje.*

Drugi predlagani odstavek bi določal, da je investitor v gospodarsko javno infrastrukturo zainteresiranemu soinvestitorju, ki je v rokih iz prej navedenega novega predlaganega odstavka tega člena pravilno in pravočasno izvršil postopek obveščanja o interesu skupne gradnje, dolžan podati ponudbo pogodbe najkasneje 8 dni pred iztekom roka iz 2. odstavka 12. člena ZEKom-2.

Družbi predlagata, da v kolikor agencija meni, da ta materija ne sodi v predmetni akt, naj izda priporočilo, ki bi vsebovalo predlagane vsebine.

Agencija se sicer z operaterjem strinja, da je čimprejšnje usklajevanje (in tudi morebitne dopolnitve) smiselno in ustrezen pristop k dogovorom o skupni gradnji. Vendar pa je obenem mnenja, da umeščanje predlaganih vmesnih rokov predstavlja ustvarjanje dodatnih obveznosti za investitorja, ki lahko predstavljajo dokaj nesorazmerne obremenitve (npr. obveza pregleda morebitne zelo zahtevne gradbene dokumentacije za skupno gradnjo v 5 dneh od prejema, ki bi ob zamudi lahko vodila v prekrškovno odgovornost), čemur se je potrebno izogibati, posebej ob zakonskem pogoju, da je potrebno ponuditi sklenitev ustrezne pogodbe v roku 30 dni. Predlogu za spremembo drugega predlaganega odstavka pa agencija nikakor ni mogla slediti, saj le-ta de facto pomeni nezakonito krajšanje zakonskega roka investitorju, da ponudi sklenitev pogodbe soinvestitorju. Se pa strinja, da bi predlagana vsebina lahko bila predmet nadaljnjega urejanja s priporočilom, še posebej, če bi deležniki takšen pristop v večini prepoznali kot koristen ali spodbujevalen.

2. Pripombe T-2

- a) *Družba meni, da je 11. člen splošnega akta pomanjkljiv, ker nikjer izrecno ne določa, da gre v primeru »dovolj zmogljive prazne kableske kanalizacije« za dodatno rezervno kablesko kanalizacijo, ki je namenjena ostalim potencialnim iskalcem dostopa (operaterjem) in torej ne sme biti uporabljena s strani infrastrukturnega operaterja, ki je predmetno omrežje gradil z javnimi sredstvi.*

Družba meni tudi, da bi bilo obveznost gradnje dodatne prazne kableske kanalizacije smiselno razširiti na vse gradnje, tudi tiste, ki se ne financirajo iz javnih sredstev. S tem bi se po mnenju družbe zagotovili pogoji za skupno uporabo kableske kanalizacije in posledično večjo infrastrukturno konkurenco.

Pripombe glede pomanjkljivega 11. člena, komu je dovolj zmogljiva prazna kableska kanalizacija namenjena, agencija ne bo upoštevala, saj meni, da je to zajeto že v 8. odstavku 12. člena ZEKom-2, ki pravi, da mora biti »...tako zgrajena kableska kanalizacija pod enakimi pogoji na voljo vsem fizičnim in pravnim osebam, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja in pripadajočo infrastrukturo«. Citirana zakonska določba torej natančno opredeljuje, da je tovrstna dodatna kanalizacija namenjena drugim operaterjem pod enakimi pogoji in ne dovoljuje, da bi osnovni investitor zavračal dostop prosilcem do te kanalizacije na podlagi izjem iz 139. člena zakona, kot npr. iz razlogov tehnične rezerve ali pomanjkanja prostora.

Glede dodatne pripombe, da bi se morala obveznost gradnje dodatne prazne kabelske kanalizacije razširiti tudi na gradnjo tiste infrastrukture, ki se ne financira iz javnih sredstev, pa agencija odgovarja, da takšna določba nima podlage v zakonu in bi torej presejala obveznosti, predpisane z zakonom. Poleg tega pa bi po mnenju agencije tovrstna določba imela bistveno večje posledice na poslovne načrte in iniciativo graditeljev, kar je lahko problematično tudi z vidika regulacije.

b) Po mnenju družbe predlagani 12. člen splošnega akta določa izjeme od obveznosti položitve prazne kabelske kanalizacije preveč široko in zakonsko zahtevo po gradnji dodatne prazne kabelske kanalizacije skoraj povsem zaobide. Kot neustrezni izjemi družba ocenjuje:

- *izvajanje gradbenih del neznatnega pomena, kot jih določa 4. člen splošnega akta in*
- *gradnjo visokozmogljivih omrežij oz. nadgradnjo ali razširitev obstoječih omrežij tako, da bodo omogočala prenosne hitrosti najmanj 100 Mb/s in se predmetna gradnja, nadgradnja ali razširitev zagotavlja iz javnih sredstev iz 20. člena ZEKom-2.*

V prvem primeru družba meni, da je izjema za dela, ki so navedena v 4. členu splošnega akta, smiselna le v primeru izgradnje posameznega individualnega naročniškega priključka. Kot primer neustreznosti omenjene izjeme družba navaja izgradnjo trase znotraj naselja, ki je krajša od 100 m in vrednost investicije znaša manj kot 25.000 EUR, s katero investitor zgradi povezavo do večstanovanjske stavbe z večjim številom stanovanjskih enot.

V drugem primeru pa družba meni, da je predlagana določba neustrezna, saj zmotno predpostavlja, da dostop do redundantne fizične infrastrukture ni več potreben na območjih, kjer so zgrajena visokozmogljiva omrežja.

Agencija pojasnjuje, da je pri vzpostavljanju obveznosti potrebna presoja sorazmernosti obremenitev zavezanca. Ob že uveljavljenem načelu, da so posamezna dela takšnega (neznatnega) pomena, da zanje ni potrebna najava gradnje skladno s 4. členom splošnega akta, gre logično ugotoviti, da bi bila tudi obveznost graditelja, da mora sam obvezno položiti dodatno prazno kabelsko kanalizacijo, nesorazmerna.

Glede druge izjeme, ki jo družba ocenjuje kot neustrezno, agencija pojasnjuje, da je namen ZEKom-2, da se na področjih, kjer ustrezne telekomunikacijske infrastrukture še ni, ob gradnji katerekoli javne gospodarske infrastrukture položi še prazna kabelska kanalizacija, ki bo omogočila, da bo to področje lahko s telekomunikacijsko infrastrukturo pokrili operater telekomunikacijskega omrežja. Pri gradnji odprtih širokopasovnih omrežij pa je prav ta namen že dosežen, zato je polaganje prazne kabelske kanalizacije ob gradnji tovrstnega omrežja nepotrebno. Namen zakona je namreč že z osnovno gradnjo dosežen.

V povezavi z obema prerekanima izjemama pa agencija še dodaja, da gre v vseh zakonsko določenih primerih za financiranje iz javnih sredstev, ki so praviloma bistveno večjega obsega, kot navedena izjema – še posebej pa 9. odstavek 12. člena določa, da lahko organ, ki dodeljuje javna sredstva, ne glede na zgoraj predpisane izjeme, v javnem razpisu sam določi drugačne (tudi dodatne) zahteve glede položitve proste kabelske kanalizacije. Skladno z vsem navedenim agencija pripomb ne bo upoštevala.

3. Pripombe Telekom Slovenije

- a) *Telekom Slovenije predlaga manjši spremembi pri določitvi izjem glede obveznosti objave namer o načrtovani gradnji, kot jih določa predlog splošnega akta v 4. členu. Družba predlaga, da objava namere o načrtovani gradnji ne bi bila potrebna za gradbena dela, ki trajajo manj kot deset dni (namesto sedem), obveznost objave načrtovane gradnje ne glede na izjeme iz prvega odstavka 4. člena splošnega akta pa bi družba uvedla za gradnje, kjer vrednost celotne investicije znaša 30.000 EUR brez DDV (namesto 25.000 EUR brez DDV). Po mnenju družbe je trenutno predlagani sedemdnevni rok za izvedbo del neznatnega pomena, ko namera o gradnji ni potrebna, prekratek, dvig praga vrednosti celotne investicije na 30.000 EUR brez DDV pa utemeljuje z dvigom cen materiala in cen na gradbenem trgu (trenutno predlagana vrednost je ostala nespremenjena od leta 2018, ko je bila določena v trenutno veljavnem splošnem aktu).*

Agencija iz pripomb različnih operaterjev ugotavlja, da imajo le-ti dokaj različne poglede na primerno mejno vrednost investicije, ko je namero o načrtovani gradnji potrebno vedno objaviti. Nekateri bi mejno vrednost zvišali, drugi celo znižali. Raznolikost pogledov kaže na raznovrstnost tudi v konkretnih primerih na terenu, pri čemer agencija v preteklosti ni zaznala, da bi obstoječa ocena vodila v neustrezne situacije. Zato ocenjuje, da je tudi predlagana mejna vrednost v splošnem aktu ustrezna in je ne bo spreminjala.

- b) *Družba predlaga dopolnitev četrtega odstavka v 9. členu splošnega akta, ki določa bistvena vsebinska odstopanja pri objavljenih namerah o načrtovani gradnji. Družba želi, da se kot razlog, ko je potrebna ponovna objava namere, šteje tudi sprememba investitorja v gospodarsko javno infrastrukturo.*

Dodatno predlaga, da se sprememba podatkov kontaktne točke, ki se šteje za bistveno odstopanje, nadomesti s spremembo kontaktne osebe ali njenih podatkov.

Sama sprememba naziva investitorja ne vpliva na izvedbo skupne gradnje, še posebej ne po vzpostavitvi razmerja med osnovnim investitorjem in zainteresiranim soinvestitorjem, ki ga prinaša predvidena pogodba po 12. členu ZEKom-2, zato agencija pripombe ne bo upoštevala.

Glede dodatnega predloga pa agencija pojasnjuje, da je kontaktna točka opredeljena kot kontaktna oseba in kontaktni podatki, zato spremembe predlaganega zapisa v splošnem aktu niso potrebne.

4. Pripombe Rune ENIA

- a) *Rune ENIA predlaga spremembo mejne vrednosti celotne investicije, ko je obvezna najava namere o načrtovani gradnji ne glede na izjeme, določene v prvem odstavku 4. člena splošnega akta. Družba predlaga, da se mejna vrednost za objavo, določena v tretjem odstavku 4. člena splošnega akta, zniža iz 25.000 EUR brez DDV na 5.000 EUR brez DDV.*

Kot je bilo pojasnjeno že v odgovoru predhodnemu operaterju, obstaja raznolikost pogledov na mejno vrednost in tudi raznovrstnost v konkretnih primerih na terenu, kar je agencija zaznala v preteklih letih, pri čemer obstoječa ocena ni vodila v neustrezne situacije. Konkretni predlagani znesek operaterja pa glede na poznavanje cen ocenjuje kot absolutno prenizek, zato predloga ne bo upoštevala.

- b) *Družba meni, da bi bilo potrebno dovolj zmogljivo kabelsko kanalizacijo, kot jo določa 11. člen splošnega akta, natančneje opredeliti, in sicer, da je dovolj zmogljiva kabelska kanalizacija takšna, ki omogoča namestitev komunikacijskih vodov in kabelske kanalizacije. Družba predlog utemeljuje z navedbo, da se v praksi komunikacijski vodi uvlečejo v mikrocevi, ki po definiciji predstavljajo kabelsko kanalizacijo.*

Agencija predloga ne bo upoštevala saj meni, da je predlagana definicija dovolj zmogljive kabelske kanalizacije ustrezna in ob zadostnem prostoru v njej omogoča tudi namestitev mikrocevi, ki obenem glede na zakonsko dikcijo niso obvezne.

- c) *Rune ENIA meni, da izjemi, ko ni potrebno objaviti namere o načrtovani gradnji gospodarske javne infrastrukture (v primeru dolžine trase, krajše od 100 m, kadar gre za gradbena dela znotraj naselij in v primeru dolžine trase, krajše od 1 km, kadar gre za gradbena dela med naselji), kot jih določa 4. člen predlaganega splošnega akta, dajeta podlago za možna izigravanja investitorjev. Družba je mnenja, da sta omenjeni izjemi lahko povod za umetno drobitev projektov in posledično izogibanje obveznosti najave.*

Agencija je izmikanje obveznosti najave gradnje z drobljenjem projektov preprečila že v drugem odstavku 4. člena, ki določa, da se za dolžino trase gradnje upošteva seštevek dolžin vseh tras posameznih faz gradnje, če med njimi ni minilo več kot 60 dni. Skladno z navedenim agencija pripombe ne bo upoštevala.